

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Головного управління
Держпродспоживслужби в
Херсонській області
«14» січня 2023 року №Н/4-23

ПОЛОЖЕННЯ

щодо впровадження в Головному управлінні Держпродспоживслужби в Херсонській області та установах, які належать до сфери управління Держпродспоживслужби та знаходяться на території Херсонської області механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

I. Загальні положення

1. Це Положення регламентує організаційні засади щодо функціонування в Головному управлінні Держпродспоживслужби в Херсонській області та установах, які належать до сфери управління Держпродспоживслужби та знаходяться на території Херсонської області (далі – Головне Управління, підпорядкована установа) механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України "Про запобігання корупції" (далі - Закон).

2. Головне Управління, підпорядковані установи заохочують викривачів та сприяє їм у повідомленні про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

3. Це Положення поширюється на всіх працівників Головного Управління, підпорядкованих установ (далі – працівники) та викривачів, які є працівниками.

4. Метою заохочення та формування культури повідомлення є сприяння працівникам Головного Управління та підпорядкованих установах виявляти та повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинені іншими працівниками Головного Управління та підпорядкованих установ, що має призвести до формування поваги до викривачів як сталої норми та частини корпоративної культури установи.

6. Особа не є викривачем, якщо повідомить інформацію, яка є загальновідомою, або відомості, зазначені у повідомленні, не містять фактичних даних.

II. Правова основа механізмів заохочення та формування культури повідомлення

1. Правову основу формування та функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення складають Конвенція Організації

Об'єднаних Націй проти корупції (ст. 33), Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (ст. 22), Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (ст. 9), Закон.

2. Головне Управління, підпорядкована установа забезпечує викривачам умови для здійснення повідомлення шляхом впровадження механізмів заохочення та формування культури повідомлення (п. 1 ч. 2 ст. 53-1 Закону).

III. Форми заохочення та формування культури повідомлення

формування сприятливого середовища для викривачів усередині Головного Управління, підпорядкованої установи ;

створення методичних матеріалів (пам'яток) щодо здійснення повідомлення, прав та гарантій захисту викривачів;

проведення внутрішніх навчань з питань формування культури повідомлення.

надання методичної допомоги та консультацій щодо здійснення повідомлення.

впровадження морального заохочення викривачів.

IV. Організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення

1. Працівник Головного управління, підпорядкованої установи, якому стала відома інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншим працівником Головного Управління, підпорядкованої установи зобов'язаний негайно повідомити про це начальника Головного Управління (керівника підпорядкованої установи) та Відділ з питань запобігання та виявлення корупції (уповноважену особу підпорядкованої установи) (далі - уповноважений підрозділ (особа)).

2. Начальник Головного Управління (керівник підпорядкованої установи) організовує та контролює роботу щодо формування культури повідомлення про корупцію та забезпечення функціонування механізму заохочення викривачів.

3. Організаційне забезпечення функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення здійснює уповноважений підрозділ.

4. Уповноважений підрозділ (особа) здійснює заходи заохочення та формування культури повідомлень в Головному Управлінні, підпорядкованій установи шляхом:

- ефективно організації роботи внутрішніх каналів повідомлення установи;
- якісного та своєчасного розгляду повідомлень, що надійшли через внутрішні канали, в частині порушень корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону працівниками;

- постійної взаємодії з викривачем та інформування його про стан та результати розгляду повідомлення;

- надання методичної допомоги, консультацій, проведення внутрішніх навчань щодо здійснення повідомлень та захисту викривачів;

- розміщення на офіційному веб-сайті установи інформації про внутрішні канали для повідомлень.

6. Уповноважений підрозділ (особа) Головного Управління, підпорядкованої установи відповідальна за реалізацію повноважень із захисту викривачів.

7. Головне управління, підпорядкована установа організовує заходи заохочення та формування культури повідомлення у таких напрямках:

1) послідовної та систематичної роботи щодо запобігання корупції всередині Головного Управління, підпорядкованої установи;

2) забезпечення неприпустимості корупційних практик всередині Головного Управління, підпорядкованої установи;

3) об'єктивного та неупередженого реагування на кожне обґрунтоване повідомлення про корупцію;

4) забезпечення конфіденційності при взаємодії із викривачами;

5) негайного реагування на всі негативні заходи впливу або загрозу їх застосування щодо викривачів.

8. З метою заохочення та формування культури повідомлення уповноважений підрозділ розробляє:

пам'ятку щодо етичної поведінки в Головному управлінні та підпорядкованих установах (додаток 1);

пам'ятку щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача (додаток 2);

пам'ятку щодо порядку отримання викривачем безоплатної вторинної правової допомоги (додаток 3);

пам'ятку щодо розгляду повідомлень (додаток 4);

пам'ятку щодо каналів повідомлення в Головному Управлінні (додаток 5).

9. Уповноважений підрозділ (особа) Головного управління, підпорядкованої установи не менше ніж один раз на рік проводить навчальні заходи щодо формування культури викривання та поваги до викривачів.

10. Моральне стимулювання може здійснюватися шляхом застосування заходів заохочення, передбачених нормами відповідного законодавства, без розкриття у внутрішньому документі (наказі) про застосування заходу заохочення дійсних підстав заохочення, за винятком випадків, коли викривач надав письмову згоду на розкриття інформації про його особу.

Моральне заохочення ґрунтується на особистій заінтересованості викривача у визнанні його ролі у викритті корупції, високої оцінки його вчинку та заслуг у колективі.

11. Уповноважений підрозділ (особа) вживає заходів щодо захисту працівників установи, які є викривачами

V. Права та гарантії захисту працівників Головного управління, підпорядкованої установи як викривачів

1. Працівник Головного управління, підпорядкованої установи, який є викривачем, має такі права та гарантії захисту:

1) бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом;

- 2) подавати докази на підтвердження своєї заяви (повідомлення);
- 3) отримувати від уповноваженого підрозділу (особи) Головного управління, підпорядкованої установи, підтвердження прийняття і реєстрації повідомлення;
- 4) давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- 5) на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- 6) на конфіденційність;
- 7) повідомляти без зазначення відомостей про себе (анонімно);
- 8) у разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів;
- 9) на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;
- 10) на винагороду у визначених законом випадках;
- 11) на отримання психологічної допомоги;
- 12) на звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках;
- 13) отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації;
- 14) на захист трудових прав.

2. Права та гарантії захисту викривачів поширюються на близьких осіб викривача.

3. Крім передбачених законом гарантій захисту викривача, у зв'язку із здійсненим повідомленням, з метою захисту викривача, Головне управління, підпорядкована установа додатково вживає заходів для попередження дискримінації викривача, порівняно з іншими працівниками Головного Управління, недопущення зміни посадових обов'язків, залякування чи будь-яких інших форм психологічного впливу.

4. Будь-яке повідомлення є конфіденційним, навіть якщо особа не є викривачем в розумінні норм Закону.

5. Розкриття (розголошення) інформації про викривача заборонено, крім випадків, встановлених законом.

6. Головне управління, підпорядкована установа зобов'язане перевіряти кожен факт розкриття (розголошення) конфіденційної інформації про особу, що здійснила повідомлення, та вжити заходів щодо притягнення до відповідальності винних осіб.

VI. Проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення

1. Головне Управління, підпорядкована установа щорічно проводить аналіз стану заохочення та культури повідомлення, що забезпечується уповноваженим підрозділом (особою).

Про результати аналізу уповноважений підрозділ (особа) доповідає начальнику Головного Управління, керівнику підпорядкованої установи до 31 січня року, наступного за звітним.

2. При проведенні аналізу застосовуються такі індикатори:

- 1) кількість навчальних заходів, спрямованих на формування поваги до викривачів, проведених в Головному Управлінні, підпорядкованій установи;
- 2) кількість працівників Головного Управління, підпорядкованої установи пройшли навчання, проведені уповноваженим підрозділом (особою);
- 3) кількість поширених методичних матеріалів (пам'яток), підготовлених уповноваженим підрозділом (особою);
- 4) кількість звернень щодо порушення прав викривачів через здійснене повідомлення;
- 5) кількість повідомлень від викривачів;
- 6) кількість та види застосованих заохочень.

VII. Додаткові заходи заохочення та формування культури повідомлення

Додатково заохоченню та формуванню культури повідомлення сприяє надання посадовим особам Головного управління, підпорядкованих установ роз'яснювальних пам'яток:

Пам'ятки щодо етичної поведінки в Головному управлінні та підпорядкованих установ (додаток 1);

Пам'ятки щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача (додаток 2);

Пам'ятки щодо порядку отримання викривачем безоплатної вторинної правової допомоги (додаток 3);

Пам'ятки щодо розгляду повідомлень (додаток 4);

Пам'ятки щодо каналів повідомлення в Головному Управлінні (додаток 5).

Вказані пам'ятки надаються для ознайомлення при прийнятті на роботу в Головне управління, підпорядковану установу.

**Головний спеціаліст сектору з питань
запобігання та виявлення корупції**

Денис ВАСИЛЬЄВ

Додаток 1

до Положення щодо впровадження в Головному управлінні Держпродспоживслужби в Херсонській області та установах, які належать до сфери управління Держпродспоживслужби та знаходяться на території Херсонської області механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

ПАМ'ЯТКА

щодо етичної поведінки в Головному управлінні та підпорядкованих установах

Основним принципом діяльності працівників Головного управління та підпорядкованих установ має бути добросовісність, тобто їх дії мають бути спрямовані на захист публічних інтересів та відмову від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих повноважень.

Працівники Головного управління та підпорядкованих установ зобов'язані:

- ✓ неухильно додержуватись загально визнаних етичних норм поведінки, бути ввічливими у стосунках з громадянами, керівниками, колегами і підлеглими як під час виконання своїх службових повноважень, так і в повсякденному житті;
- ✓ діяти виключно в інтересах держави та державного органу, який представляють;
- ✓ виконувати службові повноваження та професійні обов'язки, рішення та доручення органів і осіб, яким вони підпорядковані, підзвітні або підконтрольні, сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально;
- ✓ не допускати зловживань та неефективного використання власності держави та державного органу, яку вони представляють;
- ✓ діяти неупереджено, незважаючи на приватні інтереси, особисте ставлення до будь-яких осіб, на свої політичні погляди, ідеологічні, релігійні або інші особисті погляди чи переконання;
- ✓ дотримуватись політичної нейтральності, уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів;
- ✓ утримуватись від виконання рішень чи доручень керівництва, якщо вони суперечать закону;
- ✓ не вчиняти і не брати участі у вчиненні корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;
- ✓ невідкладно інформувати керівника, посадову особу, відповідальну за запобігання корупції, про можливі випадки корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;
- ✓ вживати заходів щодо недопущення виникнення та врегулювання реального, потенційного конфлікту інтересів.

Працівникам Головного управління та підпорядкованих установ заборонено:

✓ використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або кошти в приватних інтересах;

✓ розголошувати або використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків;

✓ використовувати службові повноваження в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків.

Додаток 2

до Положення щодо впровадження в Головному управлінні Держпродспоживслужби в Херсонській області та установах, які належать до сфери управління Держпродспоживслужби та знаходяться на території Херсонської області механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

ПАМ'ЯТКА

щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача

Викривач – особа, яка повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її діяльністю, проходженням нею служби чи навчання

Важливо!

викривач – це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), яка має переконання, що інформація є достовірною;

повідомлення викривача має містити інформацію про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», тобто такі фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення правопорушення та можуть бути перевірені (зокрема, це відомості про: обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка його вчинила, тощо);

інформація стала відома викривачу у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання¹.

Викривач має такі права:

- ✓ бути повідомленим про його права та обов'язки;
 - ✓ на отримання інформації про стан та результати розгляду;
 - ✓ подавати докази, давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
 - ✓ на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
 - ✓ на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката та судовий збір;
 - ✓ на конфіденційність та анонімність;
 - ✓ на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла у разі загрози життю і здоров'ю або на відмову від таких заходів;
 - ✓ на винагороду;
-

- ✓ на отримання психологічної допомоги;
- ✓ на звільнення від юридичної відповідальності у визначених випадках.

Викривач має такі гарантії:

- ✓ захист трудових прав викривача – заборона звільнення чи примушення до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, інших негативних заходів впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням про корупцію;
- ✓ виплата заробітку за час вимушеного прогулу та грошових компенсацій за порушення його трудових прав.

Викривач може звернутися за захистом своїх прав до:

- ✓ *уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції в установі* – для забезпечення захисту від застосування негативних заходів впливу з боку керівника;
- ✓ *Національного агентства з питань запобігання корупції* – для забезпечення правового та іншого захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення приписів з вимогою про усунення порушень трудових та інших прав викривача і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їхніх прав, у зв'язку з такими повідомленнями;
- ✓ *правоохоронних органів* – для захисту життя, житла, здоров'я та майна;
- ✓ *центрів безоплатної правової допомоги* – для отримання безоплатної вторинної правової допомоги;
- ✓ *суду* - для захисту своїх прав і свобод.

Додаток 3

до Положення щодо впровадження в Головному управлінні Держпродспоживслужби в Херсонській області та установах, які належать до сфери управління Держпродспоживслужби та знаходяться на території Херсонської області механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

ПАМ'ЯТКА **щодо порядку отримання викривачем** **безоплатної вторинної правової допомоги**

1. Викривачі перебувають під захистом держави. Для захисту викривач може користуватися всіма видами правової допомоги, передбаченої Законом України «Про безоплатну правову допомогу», або залучити адвоката самостійно (частини перша та третя статті 53 Закону України «Про запобігання корупції»).

Викривач має право на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом його прав (пункт 5 частини другої статті 53³ Закону України «Про запобігання корупції»).

Вказані норми Закону кореспондуються з Законом України «Про безоплатну правову допомогу», яким визначено, що викривач у зв'язку з повідомленням ним інформації про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення має право на безоплатну вторинну правову допомогу (пункт 14 частини першої статті 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»).

2. Безоплатна вторинна правова допомога включає такі види правових послуг (частина друга статті 13 Закону України «Про безоплатну правову допомогу»):

- ✓ захист від обвинувачення;
- ✓ здійснення представництва інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- ✓ складення документів процесуального характеру.

3. Звернення про надання одного з видів правових послуг подається викривачем до Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги за місцем фактичного його проживання, який додається.

4. Разом із зверненням про надання безоплатної вторинної правової допомоги викривач повинен подати документи, що підтверджують здійснення ним повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

5. Такими документами можуть бути, зокрема:

- ✓ копія відповіді Установи на повідомлення (заяву, скаргу тощо) викривача;

✓ копія листа Установи про результати попередньої перевірки за повідомленням викривача про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;

✓ копія повідомлення Національному агентству з питань запобігання корупції про початок досудового розслідування за участю викривача;

✓ копія повідомлення Національному агентству з питань запобігання корупції про участь викривача у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією;

✓ витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань, до якого внесені відомості про заявника (викривача) у справі про корупційний злочин;

✓ інші документи, видані уповноваженими органами, які підтверджують, що особа є викривачем у зв'язку із повідомленням нею інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

Додаток 4

до Положення щодо впровадження в Головному управлінні Держпродспоживслужби в Херсонській області та установах, які належать до сфери управління Держпродспоживслужби та знаходяться на території Херсонської області механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

ПАМ'ЯТКА

щодо розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

Викривач може самостійно обрати, через які канали подати повідомлення: внутрішні, регулярні чи зовнішні.

Важливо:

- ✓ викривач може подати повідомлення як із зазначенням авторства, так і анонімно;
- ✓ якщо повідомлення викривача не містить фактичних даних, що вказують на можливе вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», які можуть бути перевірені, викривача інформують про залишення його повідомлення без розгляду.

Порядок (процедура) розгляду повідомлень

Повідомлення підлягає попередньому розгляду - у строк не більше десяти робочих днів.

- ✓ якщо повідомлення не відповідає вимогам Закону, його подальший розгляд здійснюється у порядку, визначеному для розгляду звернень громадян;
- ✓ якщо повідомлення не належить до компетенції органу, розгляд такого повідомлення припиняється, про що установа інформує викривача;
- ✓ якщо повідомлення стосується керівника органу - повідомлення у **триденний строк** надсилається суб'єкту, уповноваженому здійснювати розгляд чи розслідування фактів, викладених у повідомленні;
- ✓ якщо повідомлення містить ознаки корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, матеріали передаються відповідному спеціально уповноваженому суб'єкту у сфері протидії корупції або Державному бюро розслідувань **протягом 24 годин**.

Якщо за результатами попереднього розгляду повідомлення викладена у ньому інформація підтверджується, винні особи притягаються до дисциплінарної відповідальності.

Дисциплінарне провадження за повідомленням проводиться у строк не більше 30 днів з дня завершення попереднього розгляду. Строк дисциплінарного провадження може бути продовжено до 45 днів.

Особі, яка здійснила повідомлення, надається детальна інформація про результати попереднього розгляду, а також дисциплінарного провадження (якщо воно проводилося) у триденний строк з дня завершення відповідного розгляду чи провадження.

Додаток 5

до Положення щодо впровадження в Головному управлінні Держпродспоживслужби в Херсонській області та установах, які належать до сфери управління Держпродспоживслужби та знаходяться на території Херсонської області механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

ПАМ'ЯТКА

щодо каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» в Головному Управлінні та підпорядкованих установах

Викривач самостійно визначає, які канали використовувати для повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, а саме: внутрішні, регулярні або зовнішні канали.

Повідомити Головне управління про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»:

- засобами електронного зв'язку – dv30873@gmail.com;
- ☎ спеціальну телефонну лінію - (0552) 32-17-37
- поштою на адресу Головного Управління: вул. Перекопська, 17, м. Херсон, 73000;

У разі направлення повідомлення поштою у ньому слід робити позначку такого змісту: “Про корупцію”;

➤ на особистому прийомі громадян керівництвом Головного Управління, (підпорядкованої установи), сектору з питань запобігання та виявлення корупції Головного Управління, уповноваженою особою підпорядкованої установи.